

V-22250/6

(1914/15)

komplet obs opus

Esperanto

6. JARO — N.º 1-2

JULIO - AŬGUSTO 1914

Brazila

Esperantisto

OFICIALA ORGANO DE

BRAZILA LIGO ESPERANTISTA

Elirante ĉiumonate — Aparecendo mensalmente

REDAKCIO — Praça 15 de Novembro

RIO DE JANEIRO

BRAZILIO

B. L. E.

Honora Prezidanto — *Inj.º Everardo Bachhauser*

Prezidanto — *Inj.º Alberto Couto Fernandes*

Vicprezidanto — *D-ro João Keating*

1ª Sekretario — *D-ro João B. Mello Souza*

2ª Sekretario — *ĝ Hernan da Motta Mendes*

Kasisto — *Edmundo Felix Tribouillet*

ENHAVO

Brazila Ligo Esperantista. — Decimo Congresso Universal de Esperanto. — O Brazil e o Esperanto. — Venu ĉiuj al Parizo. — La Luk'lo. — Frazaro. — Brazila Gazetaro kaj Esperanto. — Referencia necessaria. — Nekrologio. — Korespondado. — Kroniko. — Dicionario Portuguez-Esperanto. — O Esperanto no Estrangeiro. — Regulamento da B. L. E. — Esperanta Gazetaro. — Bibliografio. — Anoncoj.

Rio de Janeiro - Brazilio

B. L. E.

UNUIGO KREAS FORTON

Regulamento

Art. 1° — Fica fundada uma associação sob o nome "Brazila Ligo Esperantista" (B. L. E.), cujos fins são:

Paragrapho 1° — Dirigir a propaganda geral do Esperanto no Brasil.

Paragrapho 2° — Organizar um regulamento para os exames de Esperanto e dar os respectivos diplomas.

Paragrapho 3° — Auxiliar e colligar os grupos esperantistas.

Paragrapho 4° — Representar a opinião dos esperantistas brasileiros que lhe forem filiados.

Art. 2° — A séde da sociedade será na cidade do Rio de Janeiro.

Art. 3° — A "Brazila Ligo Esperantista" consiste de:

- grupos filiados;
- socios fundadores;
- socios isolados;
- socios bemfeitores;
- socios honorarios.

Paragrapho 1° — São grupos filiados todos os que, accetando este regulamento, pagam uma quota annual de, pelo menos, 15\$000, correspondente a seis socios, á razão de 2\$500 cada um.

Paragrapho 2° — São socios fundadores os que se achavam quites em 13 de Dezembro de 1913.

Paragrapho 3° — São socios isolados todos os que pagam uma contribuição annual de 5\$000.

Paragrapho 4° — E' socio bemfeitor toda a pessoa que fizer á B. L. E. uma doação de, pelo menos, 200\$000.

Paragrapho 5° — E' socio honorario toda a pessoa que prestar grandes serviços á B. L. E. Este titulo será dado por um Congresso Brasileiro de Esperanto.

Art. 4° — A "Brazila Ligo Esperantista" não intervém nas questões que dizem respeito á vida interna dos grupos filiados, que podem livremente agir, segundo os seus estatutos.

Art. 5° — Os socios têm direito:

Paragrapho 1° — Receber gratuitamente o "Brazila Esperantisto", órgão official da B. L. E.

Paragrapho 2° — Tomar parte, pessoal-

mente ou por meio de procuração, nas assembléas geraes.

Paragrapho 3° — Gosar de abatimento nos livros ou outras publicações feitas pela B. L. E.

Paragrapho 4° — Os grupos filiados podem, gratuitamente, publicar, no órgão official, informações sobre o movimento esperantista local.

Art. 6° — Os grupos, cuja séde não fór no Rio de Janeiro, podem nomear um delegado, ou delegados, com um total de votos igual ao numero de socios quites.

Art. 7° — A "B. L. E." será dirigida por uma directoria composta de um presidente, um vice-presidente, dois secretarios e um thesoureiro.

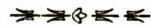
Paragrapho 1° — A directoria será eleita durante os Congressos Brasileiros de Esperanto, ou em assembléa geral se houver um intervallo superior a dois annos entre dois congressos.

Paragrapho 2° — O presidente póde escolher auxiliares ou substitutos, conforme a necessidade.

Art. 8° — A directoria é responsavel pelos seus actos perante os congressos, aos quaes apresentará o seu relatorio.

As pessoas que desejarem adherir á Liga devem dirigir-se ao Sr. E. Felix Tribouillet, thesoureiro. — Praça 15 de Novembro. O remettente receberá o cartão de socio da Liga.

Quanto á adhesão dos grupos e demais informações, dirigir-se ao Sr. J. B. Mello e Souza, 1° secretario.

Esperanta Gazetaro

UNIVERSALA UNUIGO. — Organo por homa unuiĝo en ĉiuj formoj de la pensoj kaj agoj. Aperas en 3 lingvoj: Esperanta, Angla kaj Rusa. Esperanta eldono — Prezo: 0,10 Sm.

LA PULO. — Esperanta trimonata gazeto por ŝerco, satiro kaj rido. Prezo: 15 sd. po numero. Administracio: G. Davidov, *Saratov*, Poŝtkesto 12, Ruslando.

OKULTISMO. — Esperante redaktata dumonata propagando bulteno pri Okultismo (Spiritismo, Hipnotismo, Magnetismo, k. t. p.). Ĉiu numero kostas afrankite 10 p'eniĝoj. Redakcio: August Omlor jr., *St. Ingbert*, Germanujo.

BRAZILA ESPERANTISTO

OFICIALA ORGANO

de "BRAZILA LIGO ESPERANTISTA"

6-a Jaro

Julio - Aŭgusto - 1914

Numero 1-2

JARABONO

En Brazilio 3\$000

Eksterlande 5 fr. (2 Sm.)

REDAKCIO — PRAÇA QUINZE DE NOVEMBRO
RIO DE JANEIRO — BRAZILIO

Specimeno 0, fr. 50 (0. Sm. 20

Num. avulso 300 réis

Helpabono 10\$000

Brazila Ligo Esperantista

Adheriram á Brazila Ligo Esperantista as seguintes pessoas: *Manoel Coutinho de Carvalho*, de Baixo Guandú, Estado do E. Santo; *Arthur Silveira*, do Rio; *Padre Mathias Freire*, de Parahyba do Norte; *M. A. Costa Pinto*, de Superaguy, E. do Paraná; *Paulino Santiago*, *Marcionillo Maciel*, *Antenor X. Almeida*, *José de Oliveira Maia*, *Francisco Quintella* e *Pedro da Costa Ramos*, do grupo «Verdstelanoj» de Maceió, E. de Alagoás; *Antonio Augusto Montenegro*, de Rio; *Alyrio Lopes*, de Parnahyba, E. do Piahy; *Alvaro Costa*, de Paraguassú, E. de Minas; *Senhoritas Maria Menezes* e *Nathalia Guia Leão de Aquino*, *Carlos Alberto Leão de Aquino*, *José Rothier Duarte* e *Raul Guimarães*, do grupo esperantista de Caxambú, E. de Minas; *Dr. Pedro Lima*, de Maceió, E. de Alagoás; *Alekso Fanzéres*, de P. Alegre, E. do Rio Grande do Sul; *Capitão Antonio Pinho*, de Belmonte, E. da Bahia; *Targino Soares* e *Mario de Souza Nogueira*, de Mossoró, E. do Rio Grande do Norte; *Senhorita Maria Eulalia da Costa*, de Pelotas, E. Rio Grande do Sul; *Dr. Alvaro Rodovalho Marcondes dos Reys*, do Rio; *R. Fortunato*, de Manáos, E. do Amazonas; *João Marinho Ferreira Gomes*, de S. Francisco de Uruburctama, E. do Ceará e *Arevaldo de Almeida*, de Araxá, E. de Minas Geraes.

A «Gazetara Komitato» já iniciou os seus trabalhos, tendo em sua primeira reunião elegido presidente o distincto e dedicado esperantista Dr. Nuno Baena.

Pedimos insistentemente aos esperantistas isolados e aos Srs. Secretarios dos grupos, que nos enviem sempre noticias sobre o movimento e propaganda nas suas cidades para que as possamos publicar na nossa *Kroniko*.

Decimo Congresso Universal de Esperanto

Dentro de poucos dias, de 2 a 10 de agosto proximo, verificar-se-á em Paris o triumpho definitivo da bella e util lingua de Lazaro Zamenhof.

O Decimo Congresso Universal de Esperanto corôará com seu exito o esforço dos esperantistas francezes, agora e sempre indefessos na cruzada da propaganda da lingua internacional.

Não será extemporaneo recordar-se o estado de divulgação do Esperanto quando o Touring-Club de França, ha alguns annos, lhe emprestou mão fórte, adherindo á sua causa.

O movimento era ainda muito fraco, e a lingua se assemelhava a um medraso fogo-fatuo que bruxoleasse pelo grande e sceptico indifferentismo do mundo civilizado.

E hoje? Hoje, ao lado do muito que se tem cantado á volta de seu progresso vertiginoso, e melhor ainda do que todos os coloridos de linguagem, dil-o-á na sua simples realisação o *rendevuo* de agosto.

Quando apparecer o vindouro numero da «Brazila Esperantisto» já se terá cerrado, na cidade Luz, o velarium do Decimo Congresso Universal de Esperanto.

Então, onde quer que se externe o panegyrico dessa grande reunião, ahi carinhosa mensão se faça dos grandes vultos do esperantismo francez, taes como Carlo Bourlet, de saudosa memoria, a quem tanto deve o Esperanto.

* * *

O numero de congressistas, segundo a *Gazeto de la Kongreso*, era de 2.523 em 25 de maio ultimo, assim distribuidos:

Bonvolu renovigi vian abonon

França 914, Inglaterra 555, Alemanha 325, Austria 166, Hespanha 141, Russia 84, Belgica 72, Suissa 46, Hungria 36, Italia 27, America do Norte 24, Hollanda 21, Dinamarca 20, Noruega 17, Suecia 11, Finlândia 6; Australia, Bulgaria, Portugal, Rumania *po* 4; Canadá e Argentina *po* 3; Brasil, Chile, Cuba e Uruguay *po* 2; Filipinas, Gibraltar, Japão, Perú, Porto-Rico, Servia, Sudan, Turquia *po* 1; Colonias francezas 12.

Até 15 de Junho informa *La Morado* que esse numero já se tinha elevado a 3.210 congressistas, tudo fazendo crer que as adhesões augmentassem na ultima quinzena daquelle mez, multiplicando-se por todo julho corrente.

O *Garantia Kapitalo* deve ter attingido, em fins de junho, a 80.000 francos approximadamente. Além desse fundo, ha outro, o de *doação*, em que já se achava collectada a somma de 5.053 francos em 25 de maio.

A' *Patronanta Komitato* têm adherido novas e illustres personalidades, sendo uma das adhesões mais recentes a do principe Alberto, de Monaco.

Já foi publicado o programma provisorio dos trabalhos e actos diversos do Congresso. O programma, em linhas geraes, coordena tudo quanto se tem projectado effectuar durante o Decimo Congresso, como concursos de oratoria, etc., tratando secundariamente das excursões e outras festas de que temos, em numeros anteriores da *Brazila Esperantisto*, dado conta aos seus leitores.

A principal excursão assenta la é a que se destina á Touraine, Normandie, Linnou-sin, Champagne e Vosges.

Quasi todos os caminhos de ferro e companhias de navegação europeus concederam abatimento no custo das passagens destinadas aos congressistas.

Innumeras, interessantissimas seriam as informações que sobre o Decimo Congresso para aqui poderiamos transplantar. A estreiteza do espaço, porém, nos obriga ás poucas linhas desta costumada resenha, em que não nos seria possível resumir as mil e uma noticias que a *Gazeta do Congresso*, com a sua dezena de paginas, nos fornece todos os mezes.

Elas são uma alluvião... e basta!

F. N.

O Brazil e o Esperanto

Foi no *Petit Parisien*, o conhecido quotidiano francez, que se estampou ha pouco tempo a seguinte nota:

«A Sociedade de Turismo da Finlândia, depois de haver editado um guia desse paiz em lingua Esperanto, acaba de incumbir, mediante subvenção em dinheiro, mr. M. Vilho Setala, para fazer, através do mundo, em Esperanto, conferencias com projecções luminosas sobre a Finlândia. O conferente deverá achar-se em Paris no principio de agosto proximo, por occasião do Decimo Congresso Universal de Esperanto».

C'est grave, c'est excessivement grave diria com certeza Steinbrocken, o ineffavel finlandez dos *Maiais*, si por acaso fosse interpellado a proposito da intro-missão da lingua Esperanto nos negocios de seu paiz.

Razoavel e muito procedente porém é ella, e nós mesmos, os brasileiros, em coisas do Brasil lá fóra, temos disso um exemplo frizante em facto muito recente.

Haverá em nossa terra quem conheça da existencia de um café Paulista em Tokio, no Japão? Pois existe, e muito conhecido não só na patria das *geishas* como em todo mundo.

O Café Paulista, de Tokio, é o ponto de palestra e o centro escolhido dos esperantistas japonezes, aos queres o seu proprietario (talvez brasileiro), teve mais a boa idéa de ceder as suas salas para assembléas e festas por elles promovidas.

Ainda agora anda transcripta por todas as gazetas do mundo a noticia da ultima reunião que ali se effectuou e á qual compareceram individualidades de grande destaque na sociedade japoneza.

No periodico *Oriente Azio* e no *Japan Times*, que se publicam em Tokio, lemos essa noticia, na qual, depois de se enumerar os nomes e importancia social das pessoas presentes, se faz um hymno á excellencia do café brasileiro, *tuu bonega kajo el Brazilujo*, como diz textualmente a local.

A *Oriente Azio* nos fala de salas luxuosas, installações modernas e mesas sempre cheias, o que nos dá idéa do magnifico estado de prosperidade do Café Paulista, em Tokio.

As noticias das reuniões de Tokio correm mundo e com ellas as revistas esperantistas, mesmo no Oriente onde o Esperanto está muito diffundido, vão cantando a fama do café brasileiro, fama cereada de sympathia e promotora de excellentes resultados praticos, como o demonstra o proprio Café Paulista.

E tudo isso é, como se vê, verdadeiramente proveitoso. *Voila tout.*

(Do *Correio da Manhã*).

VENU ĈIUJ AL PARIZO

Sercversaĵo

de

Raymond Schwartz

Kun ĝoĉplena la valizo
Venu ĉiuj al Parizo!
Kun batanta, febra koro
Plenplenege je fervoro!

Verda estu la ĉapelo,
Verda estu la mantelo,
Verdaj estu viaj ŝuoj
Kaj la pantolonaj truoj!

Kun brodita verdĉemizo
Venu ĉiuj al Parizo!
Venu kun edzin' kaj ido
Al la festo de l'revido!

(El *Germana Esperantisto*).

LA LULILO

«El Coelho Netto»

Ce violoj kaj rozoj la malgrandeta kaj ridema Dede, kvinmonataĝa, la manetojn krucigitajn sur la brusto dormadas je eterne. Vestas lian grasetan korpeton la sama batisteto, kun kiu li iris al la baptakvujo; la blondan kapeton la sama blanka kufo.

Ŝajnas, ke oni atendas, ke li vekigu por ke, denove, oni lin portu al la preĝejo.

Baby, trijara, okulgardas la malgrandetan frateton. Ŝi scias, ke li dormas, ĉar oni diris tion al ŝi. Por ne veki lin, ŝi paŝas senbrue kaj zorgoplene, premante inter la brakoj Kolombinon. La suno faras travidigan vualeton sur la ridema vizaĝo de Dede. La vakskandeloj paliĝas, kaj la floroj velkiĝas apud la malvarma korpo de l' mortinto.

* * *

Oni frapas la pordon.

Baby ektremas. Pli kaj pli ŝi premas Kolombinon, kaj ĵetas rigardon al la frato, timante, ke li estu vekiginta. Sed Dede ne vekigas: li dormadas, la manetojn krucigitajn sur la brusto, kvazaŭ preĝante.

Alifoje oni frapas la pordon. Baby, pasante senbrue kaj zorgoplene, iras al la pordo kaj, kompatinda! ŝi ne sukcesas sufoki krion, vidante la maljunan afrikanon, kiu alportas sub la brako, kiel juvelujon,

malgrandetan ĉerkon ĉirkaŭitan per franĝoj el oro. Baby ne sukcesas sufoki krion: ŝi frapas la manojn, pro ĝojo ŝi lasas fali Kolombinon, kaj ekkuras sciigante: «Jen la nova lulilo de Dede! Jen estas la nova lulilo de Dede!»

Kaj kun plora voĉo, subtenante sin per la jupoj de l' tremanta avino, kiu aranĝas buketojn por la malgranduleto, ŝi petegas: «Ĉu vi farigas egalan lulilon por mi, avineto? Ĉu vi farigas avineto?» Kaj por konvinki sin, ŝi ofte kisas ŝian malgrasan manon, kaj la maljunulino plorĝemante kisas ŝiajn blondajn harojn.

* * *

Antaŭ kelkaj tagoj irinte viziti la domon, mi trovis ĝin silentoplena. Ekstere, ĉe la rozejo, ne plu kantis birdoj; interne lulilojn oni ne balancis.

Mi rimarkis, ke tie mankis io... ne estis bruoj. La patrino, vidviniĝinta, de tempo al tempo levante la kapon, turnis la okulojn al la ĉielo, kaj mallevis ilin larmeplenaĵu. La maljunulino ne parolis. Mi rimarkis, ke tie mankas io.

Okaze turninte la okulojn, mi ekvidis Kolombinon sur piedestalo. Malfeliĉa Kolombino! Tiam mi memori: Baby'n, kaj mi demandis pri ŝi. La maljunulineto rigardis fikse min. La patrino plorĝemante mallevis la okulojn.

Ĉu la komplezema avino plenumis la peton de l' infano?

Ĉu la maljunulino donis al Baby rozkoloran kaj blankan lulilon similan al tiu de Dede? Kaj ne estis alio... tiuj maljunaj avinoj plenumas tiom da deziroj al la gepetoj!

Esperantigis

Sebastião d'Albuquerque.

—X—

DIABO A QUATRO

Hoje, no almoço dos esperantistas:

—Tenho o prazer de apresentar o nosso orador Ruy-Pinheiro.

—Ruy-Pinheiro? Conhecia-o muito de nomes...
(do «*Jornal do Commercio da Tarde*»)

— —

Per kateno oni povas enkateni kataron sed ne kuraci kataron nek kat-ar-akton.

Kolero ne estas ero de kolo nek kolono-ono tie kolo.

Muro kaj muro faras murmuron.

Cevalo restas ciam ĉe-valo.

Kukurbo ne estas urbo de kukoj.

FRAZARO

F — S-ro E, ĉu vi partoprenos en nia proksima tagmanĝo?

E — Mi ne kuraĝas tion fari, tial, ke mi ankoraŭ ne bone parolas en Esperanto, kaj pro tio mi timas ridigi miajn lertajn samideanojn.

F — Ne estu timema! Vi bone parolas, kaj pli bone komprenas. Plie, niaj samideanoj starigis tiujn kunvenojn ĝuste por interparoladi, kaj sekve por praktiki la lingvon. Enskribu vin en la listo de la kunmanĝontoj.

E — Bone. Mi enskribiĝas. Sed mi esperas, ke ĉiuj estos toleremaj.

— Sr. E., toma parte em nosso proximo almoço?

— Não me atrevo a fazel-o, porque ainda não falo bem o Esperanto, e por isso receio causar hilaridade aos meus competentes samideanos.

— Não seja tímido! O senhor fala bem, e comprehende melhor. Além d'isso, nossos samideanos estabeleceram estas reuniões para conversar, e portanto para praticar a lingua. Inscreva-se na lista dos convivas.

— Bem. Inscrevo-me. Mas espero que todos sejam tolerantes.

N. B.

Brazila Gazetaro kaj Esperanto

Jen estas la listo de la de ni ricevitaj brazilaj gazetoj kaj revuoj, kiuj dum la monatoj Januaro, Februaro kaj Marto publikigis artikolojn kaj informojn pri Esperanto.

Acre. — *O Paladino* (Xapury).

Amazonas. — *Jornal do Commercio*, (Manaos).

Pará. — *Correio de Belém* (Belém).

Maranhão. — *Pacotilha kaj O Canhoto* (S. Luiz), *O Norte* (Barra do Corda).

Piahy. — *O Norte* (Therezina).

Parahyba do Norte. — *A União* (Parahyba).

Pernambuco — *A Verdade* (Recife), *Gazeta de Pesqueira* (Pesqueira), *O Prêto* (Arraial).

Alagoás. — *Diario Official, O Semeador kaj Mercurio* (Maceió), *A Semana* (Penedo).

Sergipe. — *Diario da Manhã kaj O Estado de Sergipe* (Aracajú).

Bahia. — *Tarde kaj Diario de Noticias* (S. Salvador), *O Jaguaripe* (Jaguaripe).

E. Santo. — *Muquyense* (S. João do Muquy).

Stato Rio. — *Aurora* (Valença), *Ribeironense* (S. José do Ribeirão), *Correio de Maxambomba* (Maxambomba).

S. Paulo. — *A Platéa, Correio Paulistano* (São Paulo), *O Clarim* (Mattão), *Diario do Povo* (Campinas), *A Tribuna* (Santos).

Paraná. — *Folha do Povo kaj Monitor Espirita* (Curityba).

S. Catharina. — *Folha do Commercio* (Florianopolis), *O Astro* (S. José).

Rio Grande do Sul. — *Eternidade* (P. Alegre), *Republica* (S. Victoria do Palmar), *O Brazil Philatelico* (Cachoeira), *O Municipio* (Caçapava).

Minas Geraes. — *Minas Geraes kaj O Estado* (B. Horizonte), *O Lynce* (J. Fóra), *Correio do Araxá*

(Araxá), *Alavanca* (S. Maria), *Cidade do Pará* (Pará), *O Guaxupé* (Guaxupé), *O Commercio* (Cidade de Patos), *Luz e Amor* (Rio Branco).

Rio de Janeiro. — *O Imparcial, O Paiz, Correio da Manhã, A Noite, Jornal do Commercio, Gazeta de Noticias, A Tribuna, A Noticia, Jornal do Brasil, Mensageiro Postal, União Postal, O Cosmopolita, Folha do Povo, A Epoca.*

Referencia necessária

L'Esperanto é o titulo de uma excellente revista esperantista que se publica na Italia, editada pelo sr. A. Paolet, e de que é representante no Brazil o nosso esforçado samideano sr. Ismael Gomes Braga, residente em Teixeiras, Estado de Minas.

L'Esperanto está successivamente publicando cursos da lingua italiana e da lingua latina por meio do Esperanto, com o melhor exito, o que tem em grande parte concorrida para a sua merecida prosperidade.

A sympathica revista italiana promette fazer o mesmo com todas as linguas vivas, e agora, no seu primeiro numero de maio, começou as lições de lingua portugueza, obedecendo aos processos anteriores.

Dirige, como tivemos ensejo de observar, com a maior proficiencia essas lições de nossa lingua o sr. A. Caetano Coutinho, a quem, por tanto e tão inteligente esforço revelado em seu trabalho, não nos furtamos ao dever de endereçar daqui sinceras felicitações.

Entregando a seus leitores, derramados por todo mundo, o novo curso, os directores de *L'Esperanto* escreveram uma linda pagina de apresentação, em que se canta um quente e fervoroso hymno ao Brazil, «lando de trezoroj ankoraŭ preskaŭ por ni fermita.»

A *Brazila Esperantisto*, recommendando á publicação de seus leitores e queridos samideanos a ga-

lharda revista italiana, se permesite gustar o prazer de sentir-se atendida, para justo premio á iniciativa de *L'Esperanto* e aos esforços de seu digno representante no Brazil, e homenagem ao merito do distincto autor do curso de lingua portugueza, actualmente o mais antigo esperantista de nossa terra.

Nekrologio

Dro. Fortunato Duarte

Dum la monato Junio pasinta mortis unu el niaj plej kleraj amikoj: dro. Fortunato Duarte, saĝa latinisto, malnova profesoro ĉe l' Nacia Gimnazio.

Depost sia juneco li lernigis la latinan lingvon, kies plej malgrandajn sekretojn li konis. Krom tiu mirinda klereco, li posedis viglan karakteron kaj bonegan koron.

Antaŭ nelonge li interesigis je Esperanto, kaj, partopreninte en komuna esperantista tagmanĝo, li jaris belan paroladon en kiu li diris ke nia lingvo estas la «postmorta filo de l' latina».

Bedaŭrinde lia maljuneco kaj malsanoj ne permesis ke li faru al Esperanto aliajn servojn: tamen ni ne devas forgesi tiun maljunulon ĉiam gajan kaj bonan, ĉar li estis unu el tiuj kiuj sentis kaj divenis, sed ne povis ĝui la Promesitan Teron.

Sylvio Romero

La nevenkebla kaj terura morto forrabis al Brazilio ĝian plej notindan filozofon, kritikiston kaj verkiston. Sekve de suferiga malsano mortis je la 18^a de Julio kuranta, Sylvio Romero, la glora aŭtoro de «Historio de Brazila Literaturo» kaj multaj aliaj gravaj verkoj kiuj riĉigis nian literaturon.

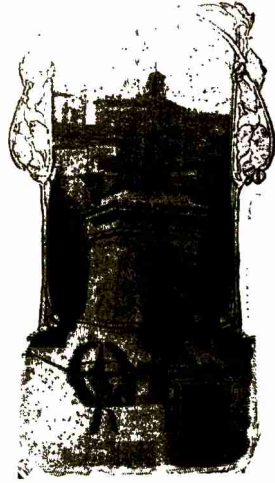
Ne nur kiel brazilanoj, sed ankaŭ kiel esperantistoj ni devas bedaŭri la morton de Sylvio Romero.

La granda brazila filozofo estis tre favora al nia afero kaj neniam refuzis tion konfesi per entuziasmigaj vortoj. Ĉiuj kiuj ĉestis nian 4^{an} Kongreson en Juiz de Fora, certe memoras ankoraŭ la mirindan paroladon kiun li faris, klarigante sub la plej sciencaj teorioj, la devenon kaj la estontecon de Esperanto.

Kiel sociologo, Sylvio Romero, sekvinte la ideojn de Le Play, songis je estonta Brazilio tutē nova, riĉa, kaj progresema; kaj li komprenis la gravecon de nia lingvo por la efektivigo de tiel grava celo.

Lia glora nomo restos ja por ĉiam en la koro de l' brazilanoj kiuj vere amas sian Patrolandon, kiel li amis.

RIO DE JANEIRO

Statuo de vicgrafo
Rio Branco

Kolektantoj de poŝtkartoj kaj korespondantoj Samideanoj!

Vi povas akiri multe da korespondantoj se vi sendas kelkajn *Szóllosy-ajn Migrantajn Leterojn* al viaj unuaj korespondantoj; tiuj ĉi Migrantaj Leteroj iras al dek lokoj kaj ĉi tiel per Migranta Letero vi povas akiri 10 novajn korespondantojn.

Ili estas riceveblaj ĉe ĉiuj Esperantistaj, komercistoj, kluboj kaj grupoj je la sekv. prezoj: 1 ekz. 8 sd. 10 ekz. 75 sd.

Ĉiuj ĉe *Szóllosy Imre Budapest X Kellamén u 21 (Hungarujo)* poŝtelspezoj entenataj. po. 10 ekz. 65 sd-po 20 ekz. 1.25 sm. po 50 ekz. 3.05 sm. La sumo estas antaŭe sendota per mandato aŭ per ĉeko de Ĉekbanko Esperantista. — *Vendantoj estas serĉataj.*

KORESPONDADO

F-ino Susanne Witter. *Treŭen* en *Vogtland Oststrasse 10.* Germanlando deziras korespondadi per li. pk. aŭ per letero kaj interŝanĝi pm. kun neeŭropanoj.

S-ro Maks Tröger en *Treŭen*, *Holktestrasse 6*, en *Vogtland* — Germanujo, deziras korespondadi per il. pk. aŭ letere. Li ĉiam kaj tuj respondos.

La enskribo en tiu ĉi fakto kostas \$400 aŭ du respondkuponon ĉiujfoje.

KRONIKO

Maranhão. — En la ĉefurbo de tiu ŝtato fondiĝis Esperanta Grupo «Rio Branco» filia al Beletristika Societo Barão do Rio Branco, konsistanta el inteligentaj kaj laboremaj junuloj, kies prezidanto estas s-ro Djalma Fortuna. O «Canhoto», oficiala organo de tiu Societo jam publikigis propagandajn artikolojn. Tion ni ŝuldas al la klopodoj de s-ro Benjamin Mello.

— «O Norte», de *Barra do Corda*, daŭrigas publikigi informojn pri esperanta movado.

Rio Grande do Norte. — En *Mossoró* s-ro Targino Soares, ano de B. L. E., skribis en «Commercio de Mossoró» artikolon pri la 5ª Brazila Kongreso kaj faras tie bonan propagandon de nia lingvo.

Alagoás. — Kelke da novaj esperantistoj aliĝis al la grupo «Verdstelanoj». Trifojojn ĉiusemajne funkciadas kurso por junuloj en salono apud la kabineto de s-ro dentisto Pedro Lima, direktata de nia fervora samideano s-ro Paulino Santiago. S-ro Pedro Lima havas izolitajn gelnantojn, kiuj lernas entuziasme nian lingvon.

Stato Rio. — Je la 9-a de Julio okazis la malfermo de kurso de Esperanto en Normala Lernejo de *Niterói*, kun la permeso de la registaro de Stato Rio. Antaŭ la malfermo de tiu kurso, kiu estas direktata de d-ro A. Couto Fernandes, prezidanto de B. L. E., faris belegan paroladon la ŝtata deputato d-ro E. Backheuser. Ĝin prezidis la klera direktoro de la Normala Lernejo d-ro A. Lepage. Jen estas la leĝo, kiu permesis la malfermon de tiu kurso en kiu jam enskribiĝis 40 lernantinoj kaj unu lernanto:

Art. 1^a — Por la publikaj oficoj, ricevotaj post konkurso, estos preferataj, en egalaj kondiĉoj, la kandidatoj, prezentintaj atestejn pri lernado de la internacia helpa lingvo Esperanto donitajn de Brazila Ligo Esperantista.

Art. 2^a — En la normalaj lernejoj de la Stato, kiel ankaŭ en la duagrada, estos permesata, sen malhelpo de la lernlaboroj, la instruado nedeviga de Esperanto per profesoroj montritaj de Brazila Ligo Esperantista.

Al d-ro E. Backheuser, la aŭtoro de l' projekto, kiu fariĝis leĝo, kaj al d-ro Oliveira Botelho, prezidanto de la Stato niajn korajn dankojn. Antaŭen! ĉiam antaŭen!

Rio de Janeiro. — «Correio da Manhã» publikigis longan artikolon ilustritan pri la internacia monunuo.

— Je la 13-a de Majo okazis tagmanĝo de esperantistoj de Rio. La raporto de la antaŭa tagmanĝo estas legita de l' dektrijara knabo Ruy Pinheiro Guimarães. La toasto al d-ro Zamenhof estas farita de rusa samideano s-ro José Michulovich.

— «A Noite» publikigis tre bonan artikolon pri «Esperanto kaj Katolikoj».

— D-ro E. Backheuser malfermis kurson de Esperanto en Instituto Lacombe, kiu funkciadas en strato Guanabara, direktata de s-ino Isabel Jacobina Lacombe. La kurso okazas marde.

— Je la 7-a de Junio okazis ĉe f-ino Julia Fernandes la 14-a kunveno de Virina Klubo, organizita de f-ino Helena Wachelke. Dum la kunveno oni aŭdis kantojn, deklamojn kaj poeziojn en Esperanto, portugale kaj france. F-ino Julia Fernandes, je nomo de la klubaninoj, donacis al d-ro A. Couto Fernandes, prezidanto de Brazila Ligo Esperantista, belan pluvombreton kun ora tenilo. Salutis la Klubon s-ro Benjamin Mello je nomo de Esperanta Grupo Rio Branco, el Maranhão, kaj s-ro Rinaldo de Souza, je nomo de Brazila Esperantista Klubo.

— Ĉe Spirita Federacio, s-ro José Machado Tosta malfermis kurson, kiu senpage funkciadas vendrede je la 18-a horo.

— «O Imparcial» publikigis, en portugala lingvo, la tutan paroladon faritan de d-ro Charles Richet en Sorbonne, Parizo, pri Esperanto. Tiu ĵurnalo publikigis ankaŭ artikolon pri la 6^a Brazila Kongreso, okazanta en Aracaju', kaj la portretojn de la tre distingindaj geesperantistoj d-ro Alcibiades Paes kaj lia edzino.

— S-ro Alcindo Terra, redaktoro de «Gazeta Suburbana», publikigis belan artikolon sub la titolo «En la komenciĝo de l' nova civilizacio» kaj malfermis kurson per ĝiaj kolonoj. Tiu gazeto aperigis la portreton de s-ro Alcindo Terra kaj tiun de d-ro Couto Fernandes, prezidanto de B. L. E.

Je la 17-a de Junio okazis malfermo de kurso en salono de lernejo «Senador Correia», gentile cedita de la estraro de «Associação Promotora da Instrução». Tiu kurso, en kiu jam enskribiĝis 40 personoj, estas direktata de d-ro A. Couto Fernandes.

— Je la 20-a de Junio okazis kunsido de Brazila Klubo Esperanto por elektado de ĝia nova estraro. Jen ĝi estas: — prez. d-ro Venancio da Silva; vicprez. s-ro H. Motta

Mendes; unua sek. s-ro Flavio Norte; dua sek. s-ro Alcindo Terra; unua kas. s-ro Arminio de Moraes; dua kas. s-ro José Machado Tosta. Ankaŭ oni elektis la jenan konsilantaron: s-roj kolonelo d-ro Moreira Guimarães, grafo d-ro Affonso Celso, d-ro E. Backheuser, subkolonelo Manoel Portilho Bentes, majoro Lauriano das Trinas, d-ro Nuno Baena, Giovanni Leoni, Severino de Freitas, Honorio Leal kaj f-ino Julia Fernandes. Delegito apud Brazila Ligo estas nun d-ro José Boiteux.

— La klera esperantisto d-ro Leonel Gonzaga, sub-direktoro de l' grava kolegio «Alfredo Gomes» malfermis tie kurson de Esperanto, kiu estas bone vizitata.

— «Correio da Manhã», publikigis la portreton kaj artikolon de s-ro Machado Tosta pri la disvastigo de Spiritismo tra la mondo pere de Esperanto.

— Je la 24-a de Junio per iniciativo de l' grava ĵurnalo «O Imparcial» efektiviĝis festo de futbalo en la ludejo de «Botafogo Futbala Klubo». La partoprenintaj Futbalaj Kluboĵ estas la jenaj: «Mangueira», «S. Christovão» kaj «Flamengo». Tiu ĉi ricevis la belan artan kalikon donacitan de «O Imparcial». La festo estas dediĉita al «Brazila Ligo Esperantista». Al ĉiuj partoprenintaj kluboj niajn korajn dankojn.

— Je la 5-a de Julio okazis la 14-a kunveno de «Virina Klubo» kun la ĉeesto de pli ol 150 personoj. Tiu belega festo, kiu estis organizita de ĝia prezidantino s-ino Rachel Bessa Filha, konsistis el ludado de fortepiano, mandolino kaj violono, kanto, deklamado kaj balo. Dum la teo estis disdonata al ĉiuj geĉeestantoj bongusta kaj granda esperanta kuko.

— Je la 13-a de Julio «Brazila Esperantista Klubo», filiita al Asocio de Kristanaj Junuloj, efektiviĝis ĉe la teatro de «Portugala Gimnastika Klubo» belegan feston dediĉitan al la fervora esperantisto s-ro Carlos Vellozo, kiu tie instruas Esperanton. S-ro Giovanni Leoni faris belan paroladon pri «Libereco, Egaleco, Frateco kaj Esperanto». Oni kantis, deklamis, tetrinkis kaj dancis.

S. Paulo. — «O Clarim», gazeto de *Mattão*, aperigas en siaj kolonoj kurson de Esperanto direktatan de d-ro A. Couto Fernandes.

S. Catharina. — En *Araranguá* s-ro Abilio Gomes malfermis kurson de Esperanto por plenkreskuloj kaj infanoj.

Rio Grande do Sul. — «O Ijuhyense»,

gazeto, kiu aperas en *Ijuhy*, publikigis artikolon de s-ro Adão Zgraya pri Esperanto.

Minas Geraes. — En la kolegio Cassão, de *Bello Horizonte*, Literatura Klubo «Ruy Barbosa» efektiviĝis, je la 13-a de Majo, solenan kunsidon pri la liberigo de sklavoj en Brazilio, en 1888; dum la kunsido okazis la posedo de l' Estraro de «Minas Verda Stelo», farinte paroladon pri la lingvo de Zamenhof kaj ĝiaj praktikaj profitoj, f-ino Carmelita Moreira. La festo finiĝis per la esperantista himno kantita de la lernantinoj de la lernejo.

La 8^{an} de Julio s-ro Benjamin Colucci malfermis novan kurson de Esperanto en «Gimnazio Santa Cruz», kiu funkcias en *Juiz de Fóra* sub lia direktado. Jam enskribiĝis 25 lernantoj. Ni esperas, ke la dormanta tiea grupo vekigos kaj daŭrigos la propagandon de nia kara lingvo.

Matto Grosso. — Laŭ ni legis en «Diario de Corumbá», je la 13-a de Majo okazis en tiu urbo civitana festo per iniciativo de profesoro Gustavo Menezes, direktoro de amerikana lernejo. Dum la festo la lernanto Cerillo de Campos faris paroladon en Esperanto. M. M.

PORTUGALUJO

Lisbono. — Jus fondiĝis nova grupo sub la nomo «Lisbona Esperantista Societo» por anstataŭi tiun, kies sidejo estis ĉe la Kristana Unuiĝo, dank' al la penado de s-roj Martins d'Almeida, E. da Maia kaj aliaj sindonaj esperantistoj kaj amikoj de Esperanto.

Diccionario Portuguez-Esperanto,

de Tobiasz R. Leite,

El «Germana Esperantisto»:

Modeste li nomas, en la antaŭparolo, tiun verkon de 417 paĝoj «ensaio» (provo) de vortaro; pro tia serioza provo ni gratulas. Ne enirante detalan kritikon pri la vortaro, ni almenaŭ deziras atentigi pri la valora ĉapitro, en kiu la aŭtoro faras komparan analizon de la vortrezoroj Esperanta kaj portugala.

Li trovis en Esperanto ne malpli ol 1800 vortojn tute samajn je la portugalaĵ, aŭ kies esperantigo postulis nur malgrandajn ortografiajn ŝanĝojn. Laŭ la kategorioj, la vortoj estas dividitaj en ses klasojn, por plifaciligi la logikan komparon. — Estus bone, se en aliaj naciaj-esperantaj vortaroj, precipe en la latinidaj, oni enkondukus tiajn utilajn tabelojn. J. Borel.

0 Esperanto no Estrangeiro

Inglaterra. — O chefe de policia de *Edinburgo* permittio que cinco policiaes tomassem officialmente parte no Congresso Universal de Paris.

— Abriu-se um curso de Esperanto a bordo do navio de guerra «Vernon».

Russia. — Fundou-se em *Moscow* o «Rondeto de Esperantistaj Studentinoj».

— Durante o anno de 1913 funcionaram em *Kiev* 12 cursos de Esperanto. — Em 5 de Março realisou-se a reunião geral da Sociedade Medica Esperantista Russa, que já conta mais de 70 membros.

França. — A Directoria dos Correios e Telegraphos permittio a abertura de um curso de Esperanto especialmente para seus empregados. Inscreveram-se 60 alumnos. — A commissão da Cruz Vermelha de *Auzene* votou uma subvenção de 100 francos para o grupo esperantista local.

— Funcionam actualmente em *Grenoble* 13 cursos de Esperanto, dos quaes 10 em escolas officiaes.

— As municipalidades de *Cialon-sur-Seine*, e de *Mácon* votaram uma subvenção ao grupo local. — Fundou-se uma secção franceza da Sociedade Internacional dos Medicos Esperantistas.

Allemanha. — E' extraordinario o progresso do movimento esperantista entre os operarios. Em toda parte fundam-se grupos de propaganda. O grupo operario de *Leipzig* mantem cursos frequentados por 234 alumnos. Annuncia-se a fundação da «Internacia Laborista Esperantista Asocio». — Fundou-se em *München* o «Bavara Esperanto-Instituto». — A commissão do 1º Congresso Occultista Internacional, que se reunirá em *Berlim*, em Outubro proximo, aceitou o Esperanto como uma das linguas officiaes do mesmo congresso. — Durante o mez de Maio fundaram-se quatro grupos, abriram-se 10 cursos e realisaram-se 12 conferencias.

Austria. — O Congresso Internacional da Paz reunir-se-á em *Vienna*, de 15 a 19 de Setembro proximo. Haverá uma sessão especial esperantista. — Abriu-se nessa cidade um curso especial para os officiaes do exercito. — Abriu-se um curso na Universidade de *Graz*. — Teve um extraordinario successo o 4º Congresso Austriaco, realizado em *Franzensbad*, sendo inaugurado o bello monumento dedicado ao Esperanto, para cuja erecção a Brazila Ligo Esperantista concorreu com a importancia de 100 coróas, o que lhe dá direito a ter seu nome gravado em uma das faces do obelisco.

Hungria. — Durante os quatro ultimos mezes de 1913 funcionaram em *Budapest* 16 cursos com 385 alumnos, tendo alguns gymnasios incluido o Esperanto em seus programmas. A' «Hungarlanda Esperanto Societo» adheriram ultimamente 9 grupos.

Suissa. — Fundou-se um grupo esperantista

em *Basel* e abriram-se novos cursos em *Thun*, *Bern*, *Zürich* e *Lausanne*.

Hespanha. — A convenção hespanhola dos Boys Scouts adoptou o Esperanto como lingua internacional. — Realisou-se em *Barcelona* uma interessante conferencia com projecções luminosas sobre os nove Congressos Universaes de Esperanto. — No dia 19 de Maio o «Centra Esperantista Grupo de Madrid» festejou com grande enthusiasmo a installação de sua nova séde em um edificio por elle adquirido, no coração da capital hespanhola, a qual foi denominada «Katedralo de Esperanto». — O Conselho Municipal de *Valencia* permittio aos guardas conhecedores do Esperanto trazerem sobre seu uniforme a estrella verde.

Italia. — O 5º Congresso dos esperantistas italianos terá lugar em *Bolonha*, de 23 a 26 de Outubro proximo. — A commissão da Exposição Internacional Maritima e de Hygiene Naval recebeu cerca de 2000 cartas e cartões em Esperanto, de toda a parte do mundo.

Russia Asiatica. — O General Gondetti, de *Vladivostock*, autorizou a abertura de cursos de Esperanto nas escolas dessa cidade e aceitou o titulo de membro honorario da sociedade esperantista «Espero».

Turquia Asiatica. — Em *Jerusalem* existem actualmente dois grupos: um geral, presidido pelo reverendo P. Schmitz e outro catholico, cuja séde é no Santo Sepulchro. — Em *Belem* existem tambem muitos sacerdotes esperantistas.

Japão. — Na Ilha Formosa abriram-se cursos em *Sooka*, *Akoo*, *Sooseki* e *Pankio*. Está sendo organisaada uma banda de musica esperantista. — A administração dos Caminhos de Ferro editou em Esperanto um lindo album intitulado «Vistas e costumes do Japão». — O jornal para senhoras «Fanjokai» tem feito uma excellente propaganda do Esperanto.

Africa. — Os missionarios italianos baptisaram um negro adulto, a quem deram o nome de *Jacobo Esperanto*. — Abriu-se um novo curso com 16 alumnos em *Sidi Abdakach*, realisando-se então uma esplendida festa de propaganda.

Uruguay. — Nos ultimos tempos tem sido activa a propaganda do Esperanto. O curso aberto em *Montividéo* pelo Sr. Manoel Fernandez já conta 70 alumnos. — Tem sido muito visitada a exposição de livros, jornaes, etc., esperantistas organisaada pelos esperantistas de Montevidéo.

Republica Argentina. — O importante Collegio Commercial Ibero Argentino, em *Rosario de Santa Fé*, abriu um curso de Esperanto. — Annuncia-se a fundação de um grupo de propaganda em *Bahia Blanca*.

Bibliografio

Ni ricevis kaj tre dankas:

La Esperanta Vortfarado laŭ la Fundamento. — Praktika lernolibro en Esperanto verkita de *Paul Fruictier*. Jen estas bonega libro de la aŭtoro de la ESPERANTA SINTAKSO. Karaj legantoj, vi devas tuj ĝin mendi. Eldono de «Le Monde Esperantiste». 3, rue Sophie — Germain — Paris.

La Monnaie Internationale par René de Saussure. Imprimerie Henri Jarrys, rue de la Treille — Genève — Suisse.

Karaktero laŭ Mr. J. M. van Stipriaan Luŭscius, advokato en Hago. Tria plivestigita kaj plibonigita eldono, tradukita laŭ la 8^a eldono de l' nederlanda originalo. Librejo «Espero» Hago — Holando. Prezo:.... 0,200 Sm.

Albumo de Japanaj Vidajoj kaj Moroj, reproduktitaj kun permeso de la Registara Fervoja Oficejo kaj priskribitaj esperante de Inĝeniero K. Takahaŝi, Del., U. E. A. *Otimachi* 8—*Come*, *Hiroŝima*. — *Japan*. — Sm. 1.80.

Ĉiuj amantoj de Belartoj devas ĝin posedi.

Travivaĵoj de Ro. So., de Richard Sharpe, F. B. E. A., originale verkita en Esperanto, ĉe British Esperanto Association, *London*: 17, Hart Street, Wl. C.

Ni varme rekomendas la legadon de tiu amuziga kaj instruada libro. Prezo: Sm. 0,750.

Pri la kredo al mirakloj (Natura klarigo de la bibliaj mirakloj) de Wilhelm Wunsch. El germana lingvo tradukis P. William. Ader & Borel G. m. b. H., Esperanto-Verlag. Dresden — A. 1. Allemagne. Prezo: Sm. 0. 250.

La difino de la dattago en la kristana epoko. — Nova, simpla metodo por elkalkuli senskribe (ankaŭ sen tabeloj) la semajntagojn por ĉiuj datoj de la jaro 4 ĝis 5000 post Kristo laŭ kalendaroj julia aŭ gregora de *D-ro E. Fleischeir*. Ader & Borel G. m. b. H., Esperanto-Verlag. Dresden - A. 1. Allemagne. Prezo: Sm. 0,125.

Slavismo kaj Esperanto. Esperanto kaj Instruistoj. (Tradukis el la franca lingvo kaj kompletigis P. Georgievsky). **Forta Impreso.** (Originala rakonto de M. A. L. Feliĉulo). **Artefarita lingvo. Esperanto kaj Turismo.** (Tradukis el la franca kaj kompletigis P. Georgievsky). **Internacia Lingvo**, de Leo Agurtin, kaj aliaj eldonoj

de Esperanta Biblioteko de G. Davidov, en *Saratov*. Russie.

Titolaro de Esperantaj verkoj tradukitaj el la angla literaturo. 1887-1912. Eldonis «Esperanta Biblioteko de G. Davidov, en *Saratov*», Russie. Prezo: Sm. 0,125.

Titolaro de Esperantaj verkoj tradukitaj el la Itala — Latina — Greka — Portugala — Rumana literaturo. 1887-1913. Eldonis «Esperanta Biblioteko de Georg Davidov, en *Saratov*», Russie. Prezo: Sm. 0,200.

Naŭa Universala Konkreso de Esperanto. (Bern, 24-31 Aŭgusto 1913). 26^a kajero de Esperantista dokumentaro pri la oficialaj, historiaj, bibliografiaj kaj statistikaj aferoj. Eldono de Esperantista Centra Oficejo. 51, rue de Cligny. *Paris*. France. — Prezo: 3 fr.

Esperanta gvidlibro de Genova. Eldonita de Genova Esperanto Unuiĝo. Poŝkesto 922. Genova. Italie.

Bromberg, la urbo de Frederiko la Granda. Gvidfolio transdonita de la Urbertraro. Petu ĝin al S-ro Ed. Szymanowski, delegito de U. E. A. — Werderst. 23, II. Bromberg. Allemagne.

Relatorio e contas da União Christã da Mocidade, 1913-1914. Rua das Gaivotas, 6. Lisboa. Portugal.

Vortoj de Zamenhof. La Espero. — Letero pri la deveno de Esperanto. — Paroladoj en la I. — VIII., internaciaj kongresoj. — Parolado en la londona Guildhall. — Cirkulera letero al ĉiuj Esperantistoj. — Deklaracio pri Esperantismo. — N. 7 de Biblioteko de «Časopis Ceskych Esperantistu». Ed. Kühn. Praha II., Dittrichova ul. 7. Bohemujo. Prezo: Sm. 0,310.

Beiträge zur Systematik und Biologie der Trichopteren. Verkita de d-ro Walter Döhler kun resumo en Esperanto prezentita al Zoologia Instituto de l' Universitato de Leipzig. Se vi deziras ricevi ekzempleron, sendu 2 respondkuponojn al: » Naturforschenden Gesellschaft zu Leipzig — 41. Jahrgang.

Ne juĝu. — Nuntempa romano, originala esperanta verko de D-ro *Leŭnbach*. 1^a Parto. Librejo de Andr. Fred. Heort & son. Bredgade 35. Kobenhavn. K. Danemark.

La vort-teorio en Esperanto verkita de René de Saussure (Antido). Dediĉita al D-ro Zamenhof kaj al la Akademio Esperantista okaze la Deka Kongreso en Parizo. 1914. Universala Esperantia Librejo. 10, rue de la Bourse. Genève. Suisse.

TARIFO POR ANONCOJ

1	Pago Sm.	15	20\$000
1/2	»	8	12\$000
1/4	»	5	7\$500
1/8	»	3	4\$000

Por 2 foja anoncado rabato da 15 %
 Por 3 » » » » 20 %
 Por 6 » » » » 30 %

Portugala Revuo

Ciunonata organo de la Esperantistoj
 Portugalaj

Jarabono: 1,60 Sm.
 (700 reis fortes)

Redaktejo kaj administréjo:

215, Rua do Rosario, 215

**Curso Elementar de Esperanto
 em 28 lições por**

M. Mendes e C Fernandes

PREÇO 1\$500

A' venda nas principaes livrarias e na
 Séde do Brazila Klubo «Esperanto», á Praça
 15 de Novembro.

LECIONOJN de

**Itala, Latina kaj Portugala Lingvoj
 per Esperanto**

kaj aliajn interesajn fakojn publikigas la
 internacia duonmonata revuo "L' ESPE-
 RANTO,,.

Jarabono Fr. 3.25 (Sm. 1.300)

Kolekto 1913 (Ia Jaro) enhavanta 21 le-
 cionojn de Italia lingvo — Fr. 2 (Sm. 0.800)
 Specimenon kontraŭ respondkuponon.

Konto ĉe la Ĉekbanko Esperantista - London.
Sin turni al eldonisto

**A. PAOLET — S. Vito al Tagliamento
 (Italujo)**

Abonejoj ĉe ĉiuj Librejoj kaj Esperantaj
 Gazetoj

Vortaro Esperanta Portugala

KOMPILITA DE TOBIAS R. LEITE

Um volume in 16, 176 paĝa..... 1\$500

Diccionario Portuguez - Esperanto

compilado por
Tobias R. Leite

Bindita..... 3\$000

ACETEBLAJ ĈE

Francisco Alves & C.

166, Rua do Ouvidor — Rio de Janeiro

Jus aperis:

MANFRED, poemo de *Lord Byron*. El
 la angla drama poemo esperantigis *Dr-o Ve-*
nanancio da Silva.

Prezo..... 1\$000 (1 fr.)

Acetebla ĉe S-ro G. Lima, Rua S. José, 18,
 Rio de Janeiro

CHAVES DE ESPERANTO

CENTO 4\$000

Praça 15 de Novembro n. 2

LIVROS

Na séde do Brazila Klubo, á Praça 15 de
 Novembro n. 2, 2º andar, encontram-se á venda
 os seguintes livros:

- Brazilio*. Parolado de S-ro. E. Back-
 heuser..... 1\$000
- Methodo theoreico e pratico do esperanto*
 por Honorio Ribereto 1\$000
- Lina*, comedia, por Pedro A. Cou-
 tinho 1\$000
- O Esperanto*. Conferencia do Dr. E.
 Backeuser..... \$500
- Esperanto*. Conferencia do Dr. An-
 tonio C. de Aruda Beirão... \$500
- Karlo*, facila legolibro, de Privat... \$500
- Parizina*. poema de Byron, esperan-
 tigita de Dr. Venancio da Silva 1\$000
- Chaves de Esperanto*..... \$050
- Curso Elementar de Esperanto*, por
 M. Mendes e C. Fernandes..... 1\$500
- Manfred* drama poemo de Byron,
 esperantigita de Dr. Venancio da Silva. 1\$000

Ha tamen kartões postaes de propaganda pelo preço
 de 50 rs. e da unta 100 rs. duzina

Livros em Esperanto

Aham-se á venda na Livraria G. Lima, S. José, 18,
 na Livraria Alves, á rua do Ouvidor, 166 e na Livraria
 Gomes Pereira r. Ouvidor, 91, diversos livros em Espe-
 ranto.